

Bu döwürde iňlis diliniň harplaryny öwretmek aýratyn mana eýedir. Sebäbi iňlis diliniň harplaryny elipbiýdäki ýaly aýtmak bogunlarda, sözlerde aýdylyşyndan düýpgöter tapawutlydyr. Şonuň üçin hem çagalara harp lar diňe bir ýazuw we okuw işlerinde ulanylyşy däl-de, eýsem elipbiýde aýdylyşy ýaly hem öwredilmelidir. Şeýlelikde, çagalara iňlis diliniň harplary elipbiýde atlandyrylyşy ýaly öwredilýär. Ilki bilen çagalara iňlis elipbiýi barada umumy düşünje bermek zerurdyr, elipbiý ýat tutdurylanda, ony dört topara we ýedi setire bölüp, ýagny aşakdaky görnüşde öwretmek maslahat berilýär.

1. 'ei'bi:'si:'di:'i:'ef'dzi:'eit'f
2. 'ai'dzei'kei'el'em'en'ou'pi:
3. 'kju:'ar'es'ti:
4. 'ju:'vi:'d blju'eks'wai'zed

Okuwçylara iňlis diliniň elipbiýi öwredilende “ABC” aýdymyny öwretmeklik maslahat berilýär.

Harplar ýazylan diwarlyk, has dogrusy, iki diwarlyk, birinde harplaryň basma görnüşi, beýlekisinde hem harplaryň golýazma görnüşi bolup, elipbiý öwredilende mugallymyň esasy görkezme es-baby bolmaly. Mugallym harplary görkeziji taýajyklary bilen görkezip atlandyrmaly. [ei], [i:], [ai], [ou], [ju:], [wai] harplaryň çekimli we beýleki harplaryň çekimsizdigi hakyndaky düşüňjeleri okuwçylaryňaňyna berk ornaşdyrmaly. Muny aşakdaky ýaly görnüşde aýtmak hem bolar.

This is **a** and this **e**. This is **c** and this is **s**.

This is **i** and this **y**. This is **j** and this is **g**.

This is **u** and this **w**. This **k** and this **q**.

Okatmagyň usullarynyň örän köpdürlüligi hakynda biz hemişe belleýäris, emma sözleýiş dili ösdürilende bu meselä aýratyn üns bermek has zerurdyr. Çekimsiz sesleri uzyn [i:] bilen aýdylýan b, c, d, g, p, t, v hem-de [e] sesi bilen aýdylýan f, l, m, n, s, x, şonuň ýaly-da [ei] sesi bilen aýdylýan j we k harplary, hersi aýratyn atlandyrylýan h, q, r w ýaly toparlara bölüp öwretmek amatlydyr.

Oguljemał GÖKIÝEWA
Türkmen oba hojalyk institutynyň
Daşoguz agrosenagat orta hünär
okuw mekdebiniň mugallymy